

HARDANGERVIDDA VILLREINUTVAL

Referat styremøte 17.11.2023, Dr. Holms Geilo

Deltakere:

Henning Ø. Poulsson, Erling Bjørkheim, Anders Eriksrud, Karl Halvor Skårberg, Torgils Eide, Atle Ulgenes, Jan Asbjørn Utne, Andre Botnen (vara for Asle Øydvin) og Svein Erik Lund (sekretær).

Saker:

Sak 32/23: Telling 2023 - orientering.

I juli ble det mellom villreinutvalet, NINA og NVS inngått en avtale om gjennomføring av kalve- og strukturtelling på Hardangervidda i 2023. Etter gjennomføring av telling i 2023 er konklusjonen at avtalen er fulgt og samarbeidet har fungert i tråd med avtalt ansvarfordeling. Det har underveis vært noe ulik vurdering når det gjelder igangsetting av telling, men endelig avgjørelse er tatt av NVS / NINA.

Kalvetelling ble gjennomført 9. juli under ikke optimale forhold. Med unntak av en dag i juni viste det seg imidlertid at dette var den eneste dagen med gode nok forhold for gjennomføring av telling. Det ble fotografert 20 flokker og bildene er telt opp av NVS og villreinutvalet. Det er en liten forskjell i vurdering av voksen simle / ung bukk på noen av flokkene. NINA forventes å ta endelig vurdering av dette, men endelig rapport foreligger ikke per 17/11. Foreløpige tall er 3.700 optelte dyr, hvorav 852 kalv. Dette ble funnet 39 k/100su. En flokk med to gps-merkede simler synes å være oversett. Ellers er alle flokker med gps-merkede simler funnet og fotografert.

Strukturtelling ble gjennomført 5/10 ved forflytting av mannskap mellom flokker ved hjelp av helikopter. Flokkene ble filmet fra bakken og struktur optelt fra film i etterkant. Det var planlagt telling over to dager men dårlig vær gjorde at dette ikke ble mulig. Totalt 1.991 dyr fordelt på 11 flokker ble optelt, noe som må betegnes som et godt resultat. Dette ut fra totalbestand og hva som normalt er mulig å telle opp ved denne type telling. Det ble funnet 8,2% B3,5+, 7,9% B2,5, 8,6% B1,5, 55,1% SU og 19,5% kalv.

Tellingene vil bli oppsummert i egne rapporter fra Norsk villreinsenter sør.

Sak 33/23: Oppsummering av jakta 2023 - orientering.

Det ble ved kvotefastsetting vurdert å være i underkant av 900 stk. voksne bukker ved jaktstart. Jakta ble innrettet mot uttak av voksen bukk og det var forventet en felling av opp mot 500 dyr, men mest sannsynlig et lavere uttak enn det. Totalt ble det registrert felt 416 dyr samt et 20-tall fallvilt, noe som vurderes å være et meget godt resultat ut fra forventningene. Det ble i forkant vurdert å bli en vanskelig jakt. Dette da bukkesegmentet for det meste består av unge bukker som i stor grad forventes å gå sammen fostringsflokkene. Dette samsvarer med hva jegerne opplevde, men kun tilgang til bukkekort «presset» alle til å bruke mye tid på å finne bukk i flokkene. Det synes ikke å ha vært et problem med feilskytinger av simle i den tro at det var ung bukk.

Foreløpige tall fra kalvetellingen tyder på en minimal bestandsvekst i 2023. Dette gjør at mål om kalvetilvekst trolig ikke nås i 2024, selv om det kan forventes en liten økning i antall kalv. Strukturteilingen viser en bukkeandel nær målet om 15% bukk 2,5 år og eldre. Nye bestandsvurderinger gjøres ifm. kvotebehandling 2024.

Jegerne leverte cwd-prøve fra 387 dyr, dvs. 93% av felte dyr. Av disse hadde 80% av prøvene lymfeknuter i tillegg til hjerne. Dette er bedring fra tidligere år, men med fortsatt potensial for forbedring. Lymfatisk vev er spesielt viktig for å kunne påvise sykdommen i en tidlig fase. Jegerne skal registrere alle felte dyr og nødvendige opplysninger som cwd-kode, vekt osv. på hjorteviltregisteret. Dette er viktig for bla. å koble cwd-prøvene til riktig dyr slik at kjønn og alder blir kjent. Kun 83 % av felte dyr var registrert av jegerne på hjorteviltregisteret og mange med mangelfulle opplysninger om nøyaktig vekt og cwd-strekkode. Dette må bli bedre og mange valdansvarlige må bli mer aktive og følge opp sine jegere på dette punktet. Spesielt mangelfull var registrering på hjorteviltregisteret for felte dyr i Ullensvang kommune.

Sak 34/23: Møtegodtgj. villreinutvalet / godtgjørelse leder og nestleder.

Villreinutvalet vedtok i sak 16/23 følgende nye satser for møtegodtgjørelse gjeldende fra 01.01.2023.

- Teams-møter : kr. 800,- (tidligere kr. 0,-)
- Fysiske møter : kr. 1.600,- (tidligere kr. 1.000,-)
- Feltarbeid : kr. 2.600,- (tidligere kr. 2.000,-)
- Godtgjørelse leder / nestleder: kr. 10.000,- pr. år.

Styrene i HG og FH ble i etterkant orientert om vedtaket for å kunne uttale seg. Følgende tilbakemeldinger er mottatt:

- FH: *Støttet utvalets vedtak om ny satser.*
- HG: *«Styret tar til etterretning dei auka satsene VU alt har vedtatt, men ynskjer oversikt m.o.t. dei økonomiske konsekvenser for FH og HG. For 2023 ber ein om at VU vurderer å hente denne meirkostnaden frå eigne reserver. Dessutan meiner ein at feltarbeid skal godtgjerast etter «full dag». Meirarbeidet i høve CWD-saka er eigentleg ei nasjonal sak, der Staten burde dekke all nødvendig innsats frå VU. Det er rimeleg at den potten VU fekk i fjor til dette formålet, går til dekning av dette meirarbeidet,- og at ein fylgjer opp med søknad om ytterlegare midler etter behov.»*

Foreløpig anslag over merkostnad som følge av endret møtegodtgjørelse i 2023:

- Teams-møter : kr. 30.400,-
 - Godtgj. Leder /nestleder : kr. 20.000,-
 - Fysiske møter : kr. 18.000,-
- Totalt kr. 68.400,-

Vedtaket: Villreinutvalet opprettholder vedtak i sak 16/23. Merkostnad som følge av nye satser dekkes av villreinutvalet i 2023. Ved utsending av refusjonskrav til HG og FH i 2023 benyttes tidligere satser.

Sak 35/23: Referat styremøter

Villreinutvalet uttalte følgende i sak 19/23 vedrørende distribusjon av referat fra styremøtene: *«Praksis har til nå vært at referatene har hatt en enkelt form og i hovedsak fungert som interne arbeidsdokumenter for utvalet. Om referatene skal distribueres må de bli mer utfyllende og beskrivende. Det vil også generere mer arbeid med å følge opp ulike henvendelser som må forventes å komme. Utvalet anbefaler ikke endring av praksis og mener referatene ikke skal distribueres. Om referatene skal distribueres / være åpent tilgjengelig må dette være noe HG og FH bestemmer.»*

- Tilbakemelding fra HG:

«HG er generelt for ei openheitsline. Ein reknar saka kan løysast ved at alle VU-referat blir tilsendt sekr. i HG, og at han kan vidarese til HG-medlemmer som måtte be om dette i kvart einskilt møtehøve. Sekr. tar dette opp med Svein Erik Lund.»

- Tilbakemelding fra FH: Ingen.

Vedtak: Villreinutvalet sender fremtidige referat til alle vald per e-post. Referatene gjøres kortfattet – jf. tidligere utforming. Eldre referat sendes ut til vald ved forespørsel.

Sak 36/23: Høringsuttalelser fra utvalet - prosess

Villreinutvalet har gitt uttale til arbeidet med stortingsmelding for villrein. HG har i ettertid av dette uttalt følgende; *«Til orientering. For ettertida bør det vera høve til kommentarer frå HG/FH før slike uttaler blir sendt.»*

Utvalet drøftet innspillet fra HG med tanke på arbeidsform og prosess ved høringsuttaler fra villreinutvalet.

Vedtak: Villreinutvalet mener de kan uttale seg i villreinspørsmål uten prosess eller godkjenning fra styrene i HG eller FH i forkant. Er det tid til å innhente uttale i forkant kan dette selvsagt gjøres dersom en finner det hensiktsmessig. Villreinutvalet må imidlertid stå fritt til å uttale i villreinspørsmål uavhengig av eventuelle tilbakemeldinger fra FH / HG.

Sak 37/23: Arbeid med tiltaksplan for villrein – orientering.

Sekretær deltar i arbeidet med utarbeidelse av tiltaksplan for villreinen på Hardangervidda. Det foreslås ulike tiltakspakker for å redusere menneskelig forstyrrelse av villreinen gjennom året. Det er spesielt fokus på målet om å la reinen få tilgang til gode kalvings og sommerarbeidsområder i vest/nordvest, samt tilgang til vinterbeiteressurser, uten vesentlig negativ påvirkning fra menneskelig aktivitet. Det foreslås en sonert forvaltning der aktivitet / ferdsel forsøkes lagt til områder / tider på året hvor det i minst mulig grad kan ha negativ påvirkning på villreinens arealbruk. Endelig rapport med anbefalinger vil foreligge innen 1/12, når Statsforvalteren oversender sin anbefaling til Miljødirektoratet. I løpet av 2024 vil tiltaksplanen bli sendt på offentlig høring.

Det foregår en parallell prosess med utarbeidelse av felles sti- og løypeplan for villreinområdet, som oppfølging av regional plan. Dette arbeidet starter opp igjen på nyåret med konkrete vurderinger av fremtidige stier og løyper. Innspill til konkrete endringer i sti- og løypenettet for å bedre forholdene for villrein er da mulig å spille inn til Viken fylkeskommune.

Rødberg, 29.11.2023

Svein Erik Lund